

Til: Programutvalget, sosiologi, ISS.

Fra: Ragnvald Kalleberg

Om: Revisjon av emnebeskrivelse og pensum SOS2200: **Organisasjon, ledelse, arbeid**

Dato: 28/9-2014.

I. EMNEBESKRIVELSE

Kort om emnet

I SOS2200 vil du opparbeide kunnskap om sentrale begrep og modeller i forskningen på organisasjoner. Du vil også stimuleres til å utvikle motforestillinger som utfordrer konvensjonelle forståelser. Emnet gir en oversikt over temaer som ledelse, makt, beslutninger, endring, læring, struktur, kultur, beslutninger og forholdet til omgivelsene. Emnet dreier seg om formelle organisasjoner i offentlig og privat sektor i moderne samfunn. Emnet er orientert mot norsk arbeidsliv, men også preget av sammenligning av arbeidsorganisasjoner i forskjellige land.

Hva lærer du?

Kunnskap

Du skal:

- tilegne deg sentrale teorier og analytiske perspektiver om organisasjoner
- bli kjent med resultater fra empirisk forskning om organisasjoner og arbeidsliv.
- bli kjent med kritiske tilnærminger innenfor og fremveksten av organisasjonssosiologien

Ferdigheter

Du skal:

- tilegne deg begreper og metoder som gir mulighet til bedre forståelse av foreliggende undersøkelser og å gjennomføre egne undersøkelser av organisasjoner.
- tilegne deg begreper og innsikt som gir mulighet til å kunne bidra til å utvikle og endre konkrete organisasjoner (sosiologi som kunnskapsgrunnlag for konkret utviklingsarbeid).
- opparbeide evne til vurdering av foreliggende analytiske perspektiver på organisasjoner, og på forskningen om organisasjoner (om hvordan arbeid og produksjon ledes og organiseres).

Generell kompetanse

Emnet gir innsikt i hvordan bedrifter, offentlige etater og frivillige organisasjoner er organisert og ledet og hvordan de tilpasser seg endringer i omgivelsene. Denne innsikten gir grunnlag for videre studier av organisasjoner og for å arbeide med konkrete organisasjonsspørsmål i bedrifter, etater og frivillige organisasjoner.

I likhet med andre BA-emner skal også dette bidra til kulturell og demokratisk allmenndannelse, og til etiske holdninger (som saklight og god henvisningsskikk).

II. PENSUM

Bøker:

Jacobsen, Dag Ingvar og Thorsvik, Jan (2007): *Hvordan organisasjoner fungerer*, 4. utgave. Fagbokforlaget. Kap: 1-6, 9-12. Totalt: 340 sider

Eriksson-Zetterquist, Ulla, Thomas Kalling, Alexander Styhre, Kristin Woll (2014): *Organisasjonstori*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (300 sider).

Ellingsæter, Anne Lise (2009): *Vår tids moderne tider*. Universitetsforlaget, Oslo. Kap. 2-10. (176 sider)

Grey, Chris (2013): *A very short, fairly interesting and reasonably cheap book about organizations*. London:SAGE (150 sider).

Lysgaard, Sverre (2001): *Arbeiderkollektivet. En studie i de underordnedes sosiologi*. Oslo: Universitetsforlaget. (Introduksjon ved Ragnvald Kalleberg og kap. 2, 3, 4 og 5. (145 sider).

Artikler:

*Bryde (2013): "Praksis som sosiologisk metode» I *Hvordan teoretisk innsikt og forståelse kan bidra i praktisk endrings- og utviklingsarbeid*. (21 sider)

*Brynjolfsson, Erik og Andrew McAfee (2012), "Winning the Race With Ever-Smarter Machines". MIT Sloan Management Review, 53: 53-60. (8 sider)

* Skilbrei, May-Len (2002), Modernisering, makt og mening i renholdsbransjen. I Ellingsæter, A.-L. og J. Solheim red.), *Den usynlige hånd? Kjønnsmakt i moderne arbeidsliv*. Oslo. Gyldendal akademiske. 31 sider. På Fronter

* Engelstad, Fredrik (2009). Børs og katedral. I Henrik G Bastiansen, Bernt Hagtvet, Guri Hjeltnes, Knut Lundby & Helge Rønning (red.), *Det elegante uromoment. Hans Fredrik Dahl og offentligheten: festskrift på 70-årsdagen*. Pax Forlag. s. 196-210. 15 sider. På Fronter

*Groth, Lars (2012). "Hovedproblemet for organisasjonsforskningen: begrepsinflasjon og IT-aversjon". Nordiske organisasjonsstudier. 14: 7- 29. 23 sider

Kalleberg, Ragnvald (1991), "Kenning-tradisjonen i norsk ledelse", *Nytt Norsk Tidsskrift* nr. 3, 1991: 218- 245 (27 sider)

*Kalleberg, Ragnvald (2011), "The Cultural and Democratic Obligations of Universities", i T. Halvorsen og A. Nyhagen red., *Academic Identities - Academic Challenges? American and European Experience of the Transformation of Higher Education and Research*. Newcastle: Cambridge Scholars Publishing, s. 88-124. (36 sider)

Mintzberg, Henry (1980): "Structure in 5's: A Synthesis of the Research on Organization Design", in *Management Science*, vol. 26, nr. 3, s. 322-241 (19 sider)

@ [NOU 2010:1 Medvirkning og medbestemmelse i arbeidslivet](#) . Kap. 9 om medvirkning og medbestemmelse i Norge. 29 sider

Swedberg, Richard (2009): "Tocqueville as a Pioneer in Organization Theory", s. 19-61 i P. S. Adler, red., *The Oxford Handbook of Sociology and Organization Studies. Classical Foundations*. Oxford: Oxford University Press. (22 sider)

Samlet pensum 961 sider. (Bøker: 771. Artikler: 190).

Kommentar (til Gunnhild) om artikler: Bryde, Brynjolfsson, Groth, Kalleberg, NOU sto i kompendiet for SOS4200 (våren 2014), eller var på det pensumet. – Mintzberg er i bruk i et kompendium ved Institutt for informatikk, UiO.